

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.294/2021/4.
A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin
a tanács elnöke
Dr. Stumpf-Rádai Ágota
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró
A felperes: felperes neve
(felperes címe)
A felperes képviselője: dr. Halász Lajos ügyvéd
(címe)
Az alperes: Somogy Megyei Kormányhivatal
(alperes címe)
Az alperes képviselője: dr. Endrődi Adél kamarai jogtanácsos
A per tárgya: fizetési meghagyás
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes
Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Pécsi Törvényszék 9.K.700.371/2020/18.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 9.K.700.371/2020/18. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 12.000 (tizenkettőezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Tényállás

[1] A felperes munkavállalói 2017. augusztus 9. napján ... H erdő részben hókáros fenyőerdő tarvágásos fakitermelést végeztek. A munkát sérült (a felperes testvére) irányította, aki traktorral közelítést végzett. ...1 munkavállaló reggel 8 óra körül motorosfűrészszel egy 22 cm tőátmérőjű, kb. 16 méter magas fenyő döntését végezte, amelynek a végzéséhez nem rendelkezett motorfűrészkezelői jogosítvánnyal. sérült a döntéstől 60 méterre lévő pihenőhelyen leállított traktortól ismeretlen okból elindult a döntés helye felé. A fa nem a tervezett döntési irányba dőlt, hanem attól 90 fokra elcsavarodva sérült irányába és magával rántott egy 8 méter magas, lábon száradt fenyőt, amely három részre tört és a legutolsó törött rész a vágás területen tartózkodó sérült felé vágódott, őt fején találva. sérült a vágás területen védősisakot nem viselt; a helyszínről kórházba szállítottak, 2017. szeptember 5. napján sérülése következtében elhunyt.

[2] A munkavédelmi hatóság a felperest 2017. szeptember 18. napján kelt határozatával 480.000 forint munkavédelmi bírsággal sújtotta, mert a munkafolyamat során nem tartották be a 83/2003. (VII. 16.) FVM rendelet 1. § (1) bekezdése szerint azt, hogy az erdészeti erő- vagy munkagépet csak az a munkavállaló kezelhet, aki arra a gépre kiállított gépkezelői jogosítvánnyal rendelkezik. A sérült a részére biztosított védősisakot nem viselte és a munkáltató a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 2. § (2) bekezdése alapján felelős az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításáért.

[3] Az alperes a munkáltatóval szemben az egészségbiztosítási ellátások költsége megtérítése érdekében megtérítési eljárást indított, melyben felhasználásra került a munkabalesettel kapcsolatban folyamatban volt büntetőeljárás iratanyaga, az ott készült igazságügyi munkabiztonsági szakértői vélemény, amely több ok-okozati összefüggést állapított meg a balesettel. Megállapította, hogy ...1 munkavállaló képesítési előírások figyelmen kívül hagyásával végezte a fakivágási tevékenységet és a balesetet okozó fát szabálytalanul, előírássellenesen döntötte ki. A felperes a hőtöréses fenyvesben folytatott tarvágásos fakitermelési tevékenység biztonságos, balesetmentes teljesítése érdekében, annak térbeli és időbeli rendjét, továbbá személyi magatartási, tárgyi feltételeit a kitermelés megkezdése előtt nem határozta meg, nem szabályozta a technológiai, műveleti utasításban az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó követelményeket. A felperes nem adott megfelelő utasításokat, nem győződött meg a munka megkezdésekor, majd rendszeresen a munkavégzés ideje alatt arról, hogy a tényleges munkavégzés folyamata és megvalósítása megfelel-e az elvárt követelményeknek. Figyelmen kívül hagyta, hogy ...1 jogosulatlanul, előírássellenesen kezelte a láncfűrész, nem tett eleget az oktatási kötelezettségének.

[4] Az alperes 2018. december 6. napján hozott 140-20/235-11/2018. számú fizetési meghagyással a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 67. §-a alapján kötelezte a felperest sérült (sérült) kezelésével kapcsolatban felmerült 1.906.690 forint egészségbiztosítási ellátások költsége és kamatai megfizetésére. Indokolása szerint a baleset bekövetkeztében a felperes foglalkoztatói felelőssége az Mvt. 2. § (2)

bekezdése, 18. § (1) bekezdése, 40. § (1) bekezdése, 47. §-a, 54. § (1)-(2) és (7) bekezdése, 50. §-a, 55. § (1) bekezdése, 60. §-a, a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 2. § (1) és (6) bekezdés a) pontja, az erdészeti biztonsági szabályzat kiadásáról szóló 15/1989. (X. 8.) Mém rendelet 1.2.g., 1.6., 3.1.1., 3.1.9., 3.2.2., 3.2.10., 3.2.20. pontjai, a mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítvány bevezetéséről és kiadásának szabályairól szóló 83/2003. (VII. 16.) FVM rendelet 1. számú melléklet b) pontja alapján megállapítható. A baleset idején nem voltak biztosítottak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés tárgyi és személyi feltételei, ezáltal a sérült balesetében – a saját szabályszegő munkavégzése mellett – a felperes és a motorfűrészgép kezelője munkavédelmi szabályszegése is közrehatott.

Kereseti kérelem és védírat

[5] A felperes keresetében a fizetési meghagyás hatályon kívül helyezését kérte. Vítatta, hogy a balesetért a felelőssége fennállna, mert érvelése szerint a baleset nem annak volt a következménye, hogy ő vagy megbízottja a munkavédelmi szabályokban foglalt kötelezettségének ne tett volna eleget. A büntetőeljárásból megállapíthatóan a munkairányító sérült túrte el, hogy ...1 képesítési előírások nélkül végezze a fák döntését, e hiányosságról a felperes nem tudott. A sérült határozta meg a munkavégzés módját, amelybe a felperes nem tudott beleszólni, mivel nem is tartózkodott a helyszínen. A munkavállalók már évek óta így végezték a munkát; a felperes oktatási kötelezettségének sérült útján tett eleget. A büntetőeljárás is megállapította, hogy a balesethez a sérült munkavédelmi szabályszegései vezettek. A munkáltató közvetlen felelőssége nem áll fenn, a balesetet a sérült elháríthatatlan és kizárólagos magatartása okozta. Kifogásolta, hogy az alperes nem vette figyelembe, hogy a büntetőeljárás – bűncselekmény hiányában – megszüntetésre került, az alperes teljes körűen nem tett eleget a tényállás tisztázási kötelezettségének; a felperes az ügyféli jogait (iratok megismerése, bizonyítékok rendelkezésre bocsátása) nem gyakorolhatta.

[6] Az alperes védíratában a határozatában foglalt jogi és ténybeli indokait fenntartotta. Az Mvt. 2. § (2) bekezdése, 50. §-a és az erdészeti biztonsági szabályzat előírásaira hivatkozva állította, hogy a felperes felelőssége megállapítható. Kiemelte, hogy ...1 nem rendelkezett jogosítvánnyal a motorfűrész kezelésére. Cáfolta, hogy a felperes az ügyféli jogait nem gyakorolhatta. Az alperes érvelése szerint a büntetőjogi és a megtérítési felelősség eltérő, a nyomozás megszüntetése ellenére a munkavédelmi szabálysértések mindkét balesettel érintett munkavállaló és a felperes részéről is megállapítható volt, azok okozati összefüggésben állnak a bekövetkezett balesettel. Amennyiben a munkáltató eltúrte, hogy a munkavállalók a szabályok be nem tartása mellett dolgozzanak, saját felróható magatartására előnyök szerzése végett nem hivatkozhat.

Az elsőfokú bíróság döntése

[7] Az elsőfokú bíróság az alperes által kibocsátott fizetési meghagyást megsemmisítette, mert a szakértői vélemény alapján megállapítható volt, hogy a balesettel közvetlen összefüggésben – bizonyítottan – kizárólag sérült sérült követett el munkavédelmi szabályszegést. A munkáltató terhére rótt előírászegések (kockázatértékelés hiánya,

technológia hiánya stb.) nincsenek közvetlen összefüggésben a balesettel. A fadöntés szakszerűtlensége egyértelműen nem volt megállapítható, nem volt bizonyított, ezért nem volt okozója a baleset bekövetkezésének ...1 motorfűrészkezelői jogosítványának a hiánya, amely munkavédelmi szabálytalanságként értékelhető, de a baleset bekövetkeztében szereppel nem bírt. Az elsőfokú bíróság szerint annak nem volt érdemi jelentősége, hogy felperes neve tudott-e ...1 motorfűrészkezelői jogosítványának hiányosságáról.

[8] Az elsőfokú bíróság az aggálytalanként elfogadott szakértői vélemény alapján állapította meg, hogy a sérült magatartásán kívül más, a foglalkoztató részéről felmerült munkavédelmi szabályszegést nem lehetett a balesettel közvetlenül összefüggésbe hozni, ezért az Ebtv. 67. § (1) bekezdésére és a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégium 25. számú állásfoglalására figyelemmel mentesítette a felperest a megtérítési kötelezettség alól.

A felülvizsgálati kérelem

[9] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárt bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Hivatkozott a Kp. 6. § és 78. § alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 316. § (1) bekezdés a) pontja, valamint az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 40. § (2) bekezdés a-b) pontja, (3) bekezdése és a Pp. 266. §-a megsértésére. Az alperes állította, hogy a jogerős ítélet ellentétes a Kúria korábban közzétett több (KGD 2007.254., KGD 2007.255., KGD 2009.13., a BH 2019.209., EBH 2009.2084.) eseti döntésében megfogalmazott elvi tartalmakkal.

[10] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság döntését kizárólag a perbeli aggályos szakvéleményre alapította. A szakvélemény azért aggályos, mert a szakértő annak ellenére, hogy abban többször hivatkozik arra, hogy a különböző hatóságok és a felperes, illetve alperes által elvégzett balesetvizsgálat nem volt olyan színvonalú, minőségű, hogy abból egyértelmű szakértői következtetést lehetne levonni, a bíróságot elmulasztotta tájékoztatni arról, hogy nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok ahhoz, hogy értékelhető és aggálytalan szakvéleményt tudjon adni.

[11] Az alperes álláspontja szerint a peradatokból megállapítható, hogy a baleset idején nem voltak biztosítottak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés tárgyi és személyi feltételei, ezáltal a sérült balesetében saját szabályszegő munkavégzése mellett a felperes és a megbízott motorfűrészgépkezelő, ...1 munkavédelmi szabályszegése is közrehatott. A munkatárs a megtérítési felelősség szempontjából a munkáltató megbízottjának minősül (EBH 2009.2084., BH 2004.206.). A jogerős ítélet megállapításával ellentétben a felperes tudott a rendszeresen előforduló szabálytalan munkavégzésről és azt eltűrte, ezáltal nem tett eleget az Mvt. előírásai szerinti ellenőrzési, beavatkozási, utasítási kötelezettségének (KGD 2009.13.). A felperes megtérítési kötelezettsége szempontjából az Ebtv. 67. § (1) bekezdése alapján annak van jelentősége, hogy a felperes vagy megbízottja eleget tett-e a rá nézve kötelező munkavédelmi szabályokban foglalt kötelezettségének. A szabálytalan munkavégzés folytán a felperes megbízottja munkavédelmi szabályszegést követett el, amely kötelezettségzegés a felperes megtérítési kötelezettségét megalapozza. A KGD 2007.254. számú döntésre hivatkozással állította, hogy a munkáltató részéről a szabályellenes munkavégzési gyakorlat eltérése megalapozza a társadalombiztosítási ellátások megtérítéséért való felelősségét, az elsőfokú bíróság jogszabálysértően és tévesen nem tulajdonított érdemi jelentőséget annak, hogy felperes tudott-e a hiányosságról.

[12] Az alperes álláspontja szerint a foglalkoztató megtérítési felelősségének vizsgálata szempontjából annak van relevanciája, hogy a mulasztás, mint baleseti részok és a baleset bekövetkezése közt az ok-okozati összefüggés akár közvetve, akár közvetlenül fennáll-e (KK 25. számú állásfoglalás). Utalt a BH 2019.209. számú döntés alapján arra, hogy a felperes megtérítési felelősségét a munka irányításával megbízott munkavállalót ért balesetért is csak akkor lehet megállapítani, ha a baleset bekövetkezte a foglalkoztatóra irányadó munkavédelmi normák megszegésével, elmulasztásával – legalább részben – ok-okozati összefüggésbe hozható. Kifogásolta, hogy a jogerős ítélet nem ad magyarázatot és nem tér ki arra, hogy az alperes által a közigazgatási eljárás anyagává tett munkavédelmi eljárás dokumentumait miért nem vette figyelembe a munkabalesetért fennálló felelősség megítélése során és nem adja indokát, hogy az alperes kifogása és tiltakozása ellenére miért tekintette aggálytalannak a perben beszerzett szakértői véleményt.

[13] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] Az alperes felülvizsgálati kérelme megalapozott az alábbiak szerint.

[15] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése és 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.

[16] Az alperes a felülvizsgálati kérelmét arra alapította, hogy a jogerős ítélet alapjául szolgáló szakvélemény, annak kiegészítését követően is a Pp. 316. § (1) bekezdése alapján aggályosnak tekinthető, mert az önellentmondásos, homályos, logikátlan megjegyzéseket tartalmaz, emiatt helyességéhez nyomatékos kétség fér. Kiemelte, hogy a szakértő maga is hivatkozott arra, hogy a baleset vizsgálatának körülményei és a vizsgálat anyaga hiányos, másrészt kétséges a szakvéleményt a Rendőrkapitányság büntetőeljárásában beszerzett munkavédelmi szakértő megállapításai és az alperes munkavédelmi hatóságának az eljárása során keletkezett irataiban foglaltak.

[17] A Kúria kiemeli, hogy a szakvéleménnyel szemben – miután speciális szakismeretet közvetít – különösen fontos követelmény, hogy a bíróság és a felek számára világos, követhető, ellentmondásmentes legyen. Ennek a követelménynek nem felel meg, ha a szakvélemény nem, vagy nem teljesen a felek által szolgáltatott peranyagon alapul vagy egyébként a helyességéhez nyomatékos kétség fér. Homályos a szakvélemény, ha annak tartalma – akár egyes kérdések vonatkozásában – nem egyértelmű. A szakértőnek az általa lefolytatott vizsgálat alapján szakmai ténymegállapításokat kell tennie, majd ezen ténymegállapításokból kell levonnia a következtetéseit, és ennek eredményeként kell megválaszolnia a feltett kérdéseket. Ha mindezek a szakvéleményből a logika és az általános intelligencia alapján nem követhetők, nem érthetők, a szakvélemény homályos, és így aggályos [31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 1. § (2) bekezdés, az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 2. § 15. pont, 47. § (4) bekezdés c) pont].

[18] Az elsőfokú bíróság által figyelembe vett szakvéleményben a szakértő részletesen megindokolta, hogy a baleset bekövetkezésének körülményei pontosan nem állapíthatók meg, a munkavégzés szakszerűségére nem lehet adekvát választ adni, kitért arra is, hogy ...1 nem rendelkezik fakitermelői szakképesítéssel és feltételezhetően maga a fűrészelés, a döntő vágás szakszerűtlen volt, amely a nem tervezett döntési irányt eredményezte.

[19] A szakértő a feltételezéseken alapuló megállapításaiból vonta le azt a következtetést, hogy a balesettel közvetlen összefüggésben és bizonyíthatóan is egyedül a sérült követett el szabálysértést azzal, hogy a döntési munka ideje alatt olyan területen tartózkodott, ahol a fadöntésből származóan baleset érhet; a védősisak hiánya valószínűleg súlyosbította a sérülés következményét, de ez a mulasztás is a sérülthöz köthető.

[20] A szakértő szakvéleményben tett megállapításai ellentmondóak, ugyanis ha nem lehetett megállapítani a sérült tartózkodási helyét, akkor hogyan következhetett abból az, hogy a baleset kizárólagos oka a sérült nem megfelelő (tiltott) zónába való belépése volt.

[21] A szakértő további szabályszegést is megállapított, mert nem volt megfelelő a munkaszervezés és a munkaterület, amit a sérült munkavezetőnek kellett biztosítania. ...1 fadöntési munkára való megbízása a baleset közvetett okozója. Valószínűsíthetően a balesettel érintett fa fűrészelése nem volt teljesen szakszerű, ezt – bizonyíték hiányában – nem tudta megítélni, így közrehatását a balesetben nem találta egyértelműen bizonyítottnak. Megjegyezte, hogy attól mert valakinek nincs papírja valamilyen tevékenységről, az nem jelenti automatikusan, hogy nincs ismerete. A kiegészítő szakvéleményben is fenntartotta, hogy a balesettel kapcsolatban a hatóságok és a felperes, illetve az alperes által elvégzett baleset kivizsgálása nem volt olyan színvonalú és minőségű, hogy abból egyértelmű szakértői következtetést lehetne levonni. A büntetőeljárásban beszerzett szakértői véleményből elfogadta, hogy nem készítette el a munkáltató a fakitermelési munkaművelet technológiai utasítását, amit azonban nem talált összefüggésben állónak a balesettel. Egyetértett azzal is, hogy a felperes munkáltató nem tartott ellenőrzést a munka megkezdése előtt, azonban a munkát a sérült irányította, ezért a szakértő arra a következtetésre jutott, hogy munkáltatói szabályszegés nem valósult meg. Nem vitásan a felperes eltúrte, hogy ...1 megfelelő szakképesítés nélkül végezze a fakitermelési, fadöntési munkát, amely szabálytalanság nem tekinthető baleset közvetlen okának, mivel a baleset azért következett be, mert döntés közben a sérült nagy valószínűséggel bement a döntésre kerülő fa kétszeres magasságának megfelelő sugarú körön belüli veszélyeztetett területre, ...1 már nem tudta a balesetet megelőzni. A szakértő szerint a baleset akkor is megtörténhetett volna, ha szakképzettséggel rendelkező személy végzi a döntést. Mivel arra nincs egyértelmű bizonyíték, hogy a döntési módszer megfelelő volt, ezért sem lehet a baleset közvetlen okának tekinteni a szakképesítés hiányát. A szakértő nem látta bizonyítottnak, hogy a munkáltató tudott arról, hogy a döntést végző ...1 nem rendelkezett fa döntéséhez megfelelő szakképesítéssel. A szakképzettségi hiányosság közvetetten közrehatott a baleset okfolyamatában, de nem volt közvetlen oka a balesetnek. A munkáltatónak a munkavédelmi oktatás és kockázatértékelésére vonatkozó hiányossága szintén nem hozható közvetlen összefüggésbe a balesettel.

[22] A szakértő ellenmondó megállapításai kétségesé tették a szakvéleményt, azaz azt a szakértői megállapítást, hogy a baleset egyetlen bizonyítható és kizárólagos közvetlen oka a sérült nem megfelelő helyen való tartózkodása volt a fadöntés során. Emellett a balesettel feltételezhetően további kettő előírásellenességet tartott összefüggésbe hozhatónak (motorfűrészkezelő szakképesítés hiányát, fűrészelés módszerét). A kiegészítő szakvélemény utolsó megállapítása szerint ugyanakkor a nem megfelelő döntő fűrészelés és abból következő rádöntés akkor lehet a baleset közvetett oka, ha egyértelműen bizonyítást nyer, hogy milyen volt a fűrészelés pontos mérete és ez okozta a lábon száradt fára való rádőlést. Amennyiben az nyer bizonyítást, hogy a felperes tudott arról, hogy ...1 megfelelő fakitermelői jogosultság nélkül végzi a fadöntést, akkor a nem megfelelő fűrészelési módszer (feltéve, ha ez is bizonyítást nyer) miatti előírászegés közvetetten összefügghet a balesettel.

[23] A Kúria kiemeli, hogy elsőfokú eljárásban kizárólag a felek jogi képviselői nyilatkoztak, a bíróság felperest személyesen és tanúkat nem hallgatta meg, a per anyagává tette a munkavédelmi hatósági, továbbá a nyomozati eljárás iratanyagát, illetve az alperes

által csatolt egészségbiztosítási ellátások megtérítésére vonatkozó közigazgatási eljárás iratait, azonban a jogerős ítélet indokolásából nem állapítható meg, hogy ezeket az elsőfokú bíróság miért mellőzte. A felperes saját maga nyilatkozott akként, hogy tudott arról, hogy a fadöntést végző ...1 nem rendelkezett a munkavégzéshez szükséges szakképesítéssel, amit a perben kirendelt szakértő is munkavédelmi szabályszegésnek minősített. A jogerős ítélet [21]-[22] pontjaiban az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy a nem megfelelően végzett döntővágás valószínűleg közrejátszott a fa nem tervezett irányú eldőlésben, valamint azt is, hogy ...1 megbízása a fadöntési munkára a baleset közvetett oka volt. Az elsőfokú bíróság ezen lényeges szabályszegések figyelmen kívül hagyásával kizárólag a sérült szabályszegő magatartását tekintette a balesetet közvetlenül okozó munkavédelmi szabályszegésnek és mentesítette a felperest a megtérítési kötelezettség alól.

[24] Az Ebtv. 67. § (1) bekezdése szerint a foglalkoztató köteles megtéríteni az üzemi baleset vagy a foglalkozási megbetegedés miatt felmerült egészségbiztosítási ellátást, ha a baleset annak a következménye, hogy ő vagy megbízottja a reá nézve kötelező munkavédelmi szabályokba foglalt kötelezettségének nem tett eleget. Ugyanilyen megtérítési kötelezettség terheli a foglalkoztatót akkor is, ha ő vagy alkalmazottja (tagja) a balesetet szándékosan idézte elő.

[25] A Kúria az alperes érvelésével egyezően megállapította, hogy a perbeli szakvélemény, annak kiegészítését követően is aggályos tekintettel arra, hogy feltételezésekre alapított kijelentéseket tartalmaz, továbbá az Ebtv. 67. §-ában megfogalmazott baleset következményeként fennálló ok-okozati összefüggés tekintetében közvetlen és közvetett okokat állapított meg. A Kúria a korábbi döntéseire utalva kiemeli, hogy a foglalkoztató akkor mentesülhet az Ebtv. 67. § (1) bekezdésébe foglalt megtérítési kötelezettség alól, hogyha a baleset annak következménye, hogy a sérült kizárólagos cselekményével megszegte a munkavédelmi szabályokat.

[26] A bírói gyakorlat szerint a foglalkoztató megtérítési felelőssége megállapítására ad alapot, ha a baleset az azt elszenvedő munkavállaló munkatársa, vagy a munkáltató megbízásából eljáró más személy munkavédelmi szabályszegésével okozati összefüggésben következik be (BH 2004.206., EBH 2009.2084., stb.). Az Mvt-ben és más munkavédelmi szabályokban írt kötelezettségek betartására a munkáltató a munka irányításával megbízott munkavállaló foglalkoztatása során is köteles. A munka irányításával megbízott munkavállaló balesetével összefüggésben felmerült társadalombiztosítási ellátásokért megtérítési kötelezettség akkor nem terheli a foglalkoztatót, ha a balesetelhárító, vagy egészségvédő óvórendszabályt vagy óvintézkedést kizárólag maga a balesetet szenvedett munkavállaló mulasztotta el. Az Ebtv. 67. § (1) bekezdéséből nem vezethető le az az értelmezés, hogy az okozati összefüggés körében meg kellene különböztetni közvetett vagy közvetlen összefüggést. Ha a munkáltató munkavédelmi szabályszegése ok-okozati összefüggésben van a bekövetkezett balesettel, csak akkor mentesülhet a megtérítési kötelezettség alól, ha a balesetet kizárólag a sérült elháríthatatlan magatartása okozta. Jelen perbeli esetben ez szakértői bizonyossággal a fentebb hivatkozott nem aggálytalan szakvéleményre figyelemmel nem volt megállapítható.

[27] A Kp. 78. § (2) bekezdése alapján a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékeli. Az aggályos szakvélemény a Pp. 316. § (3) bekezdése alapján a döntés alapjául nem szolgálhat.

[28] A Kúria a fentiekre figyelemmel a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az eljárt bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[29] Az elsőfokú bíróságnak az új eljárásban az aggályos szakvélemény mellőzésével a Pp.317.§ (1) bekezdés d) pontja alapján tájékoztatnia kell a feleket arról, hogy a

szakvélemény aggályos és a bizonyító fél indítványára új szakértőt kell kirendelnie, akinek választ kell adnia, hogy a peradatok, illetőleg a megelőző eljárás adatai alapján az Ebtv. 67.§-ára figyelemmel a felperes balesetet okozó munkavédelmi szabályszegése megállapítható-e, a baleset a felperes vagy a balesetet elszenvedő munkavállaló munkatársa, illetve a munkáltató megbízásából eljáró más személy munkavédelmi szabályszegésével okozati összefüggésben következett be.

[30] A társadalombiztosítási szerv megtérítési igényének kizártságáról szóló KK 25. számú állásfoglalás értelmében a munkavédelmi szabály elmulasztása objektív jellegű, megvalósul, ha a foglalkoztató vagy megbízottja a munkavédelmi szabályokat nem tartotta meg, vagy megszegte, illetve elmulasztotta. Ha ennek folytán - ezzel okozati összefüggésben - baleset történt, nincs jelentősége a foglalkoztató megtérítési kötelezettsége szempontjából annak, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 52. § (1) bekezdésének c)-e) pontjaiban foglalt kötelezettségek megszegésével maga a sérült is közrehatott a baleset bekövetkezésében. Abban az esetben azonban, ha a munkavédelmi szabályt kizárólag maga a balesetet szenvedett munkavállaló szegte meg vagy mulasztotta el, a foglalkoztatót e munkavállalónak nyújtott társadalombiztosítási szolgáltatások tekintetében megtérítési kötelezettség nem terheli.

[31] Az új eljárásban tisztázni kell, hogy a balesettel ok-okozati összefüggésben van-e a munkavédelmi oktatás és kockázértékelés hiányossága, a felperes ...1 munkavállalónak a megfelelő szakképesítés nélküli fadöntési tevékenységre való utasítása, illetőleg munkavégzésének eltérése, ...1 általi fadöntési tevékenységének szabályossága vagy szabálytalansága, értékelni kell a sérült közrehatását is. A tényállás tisztázásához szükséges lehet a felperes személyes meghallgatása, ...1 meghallgatása, amelyeket követően lehet szükség esetén szakértőt kirendelni. Értékelni kell, hogy a per anyagává tett büntetőeljárásban készült szakvéleményt, a munkaügyi hatósági eljárás iratanyagát szakértő kirendelése esetén ezeket is a szakértő rendelkezésére kell bocsátani azzal, hogyha eltér szakvéleményében a büntető eljárásban készült szakvélemény megállapításaitól vagy a munkaügyi hatóság megállapításaitól, az eltérés indokait ismertesse. Ezt követően hozhat érdemi döntést a bíróság a kérdésben, hogy a felperest az egészségbiztosítási ellátások megfizetésére kötelező fizetési meghagyás jogszerű-e.

A döntés elvi tartalma

[32] *Az Ebtv. 67. § (1) bekezdéséből nem vezethető le az az értelmezés, hogy az okozati összefüggés körében meg kellene különböztetni közvetett vagy közvetlen összefüggést. Ha a munkáltató munkavédelmi szabályszegése ok-okozati összefüggésben van a bekövetkezett balesettel, csak akkor mentesülhet a megtérítési kötelezettség alól, ha a balesetet kizárólag a sérült elháríthatatlan magatartása okozta.*

Záró rész

[33] Az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére a felperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.)

83. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja alapján köteles.

[34] A felülvizsgálati eljárás az Ebtv. 75/A. §-a alapján illeték- és költségmentes.

[35] A Kúria végzése ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján további felülvizsgálatnak nincs helye.

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése, Kp. 99. § (3) bekezdése és 77. § (1) bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. november 15.

Dr. Farkas Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Stumpf-Rádai Ágota s. k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. bíró